

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/63/2018
Identifikačné číslo spisu: 5017200481
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5017200481.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu, JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobca): TI-KOMPAKT, s.r.o., Bytčická 89, Žilina, IČO: 36 368 784, zastúpeného advokátkou: JUDr. Zdenka Hulmanová, so sídlom Kysucká cesta č. 3, Žilina proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta 8-10, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 38580 - 3/2017 - BA zo dňa 16. 10. 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 25Sa/42/2017 zo dňa 22. februára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z., Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej č. 38580 - 3/2017 - BA zo dňa 16. 10. 2017, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina, č. 700 - 1610593017 - GC04k/17 zo dňa 15. 03. 2017, ktorým bolo žalobcovi predpísané penále za obdobie január 2014 až november 2014 v sume 9.082,13 €, vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti, poistného do rezervného fondu sociálneho poistenia, všetko vo výške 0, 05 % z dlžnej sumy, za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a povinných príspevkov do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici alebo do dňa predchádzajúceho dňu zverejnenia uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu v Obchodnom vestníku.

2. Správny súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že dňa 5. októbra 2015, Okresný súd Žilina, uznesením sp. zn. 2R/5/2014, potvrdil reštrukturalizačný plán žalobcu a ukončil reštrukturalizáciu.

Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 2015/195 dňa 12. októbra 2015 a v zmysle ust. § 199 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. sa považuje za zverejnené dňom 13. októbra 2015.

3. Podľa názoru krajského súdu, penále za mesiac január 2014 až november 2014 vzniká až jeho predpísaním formou rozhodnutia, preto na predpísanie penále nepôsobia účinky začatého reštrukturalizačného konania (§ 120 ods. 2 v znení zákona č. 348/2011 Z.z.). Ust. § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. upravuje, v ktorých prípadoch zaniká právo veriteľov vymáhať pohľadávky voči dlžníkovi. Uvedené ustanovenie neuplatňuje zánik práva Sociálnej poisťovne predpísať počas reštrukturalizačného konania, resp. po jeho ukončení, penále, ktoré ako pohľadávka vzniká až dňom jeho predpísania formou rozhodnutia. Ak bola pohľadávka Sociálnej poisťovne na poistnom a povinných príspevkoch prihlásená v reštrukturalizácii, je súčasťou súdom potvrdeného reštrukturalizačného plánu a nebola súdom neuznaná, Sociálna poisťovňa je oprávnená predpísať penále iba do dňa predchádzajúceho dňu skutočného zverejnenia uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu v Obchodnom vestníku. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že pohľadávka na poistnom a povinných príspevkoch za obdobie január 2014 až november 2014 bola prihlásená v reštrukturalizácii, je súčasťou súdom potvrdeného reštrukturalizačného plánu a nebola súdom neuznaná.

4. Uviedol tiež, že pohľadávka na penále nevzniká v dôsledku samotného nesplnenia si povinnosti riadne a včas odvieť poistné a príspevky; vzniká až právoplatnosťou rozhodnutia o predpísaní penále. Pohľadávka na penále z dôvodu omeškania sa s odvedením poistného a príspevkov za január 2014 až november 2014, v sume 9.082,13 €, vznikla až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia žalovanej č. 38580-3/2017-BA zo dňa 16. októbra 2017 (t. j. dňa 23. októbra 2017). Kým penále nie je predpísané právoplatným rozhodnutím, Sociálna poisťovňa ho nemôže uplatňovať ako existujúcu pohľadávku v reštrukturalizačnom konaní. Žalovaná preto uvedenú pohľadávku vzhľadom na jej neexistenciu nemohla prihlásiť do reštrukturalizačného konania a z tohto dôvodu nemohlo dôjsť ani k zániku tejto pohľadávky podľa ust. § 155 ods. 2 ZKR. Z uvedených dôvodov správny súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej zo dňa 16. októbra 2017 č. 38580-3/2017-BA je v súlade so zákonom.

5. Voči rozsudku Krajského súdu v Žiline podal žalobca v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

6. Nesprávnosť právneho posúdenia veci krajským súdom videl v tom, že žalovaná predpísala penále až po schválení reštrukturalizačného plánu, nemohla si ho riadne prihlásiť do reštrukturalizácie, pretože v čase schvaľovania reštrukturalizačného plánu pohľadávka z titulu predpísaného penále neexistovala. Konanie žalovanej možno považovať za účelové, pretože už pred schvaľovaním reštrukturalizačného plánu mala vedomosť o omeškaní žalobcu s platením poistného a to v plnom rozsahu, čím dôvody na predpísanie penále existovali už v tomto období. Nevydaním rozhodnutia o predpísaní penále už v čase prihlasovania pohľadávok do reštrukturalizácie si svojím nekonaním privodila stratu možnosti zákonne penále vymáhať. Z uvedeného dôvodu považoval sťažovateľ rozhodnutia orgánov verejnej správy za nezákonné.

7. Pre prípad úspechu v konaní si sťažovateľ uplatnil náhradu trov konania.

8. Žalovaná svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že žalobca nevzniesol také námietky, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia žalovanej zo dňa 16. októbra 2017. Vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe dostatočne objasnila skutkový a právny dôvod predpísania penále žalobcovi. Penále za obdobie január 2014 až november 2014 bolo žalobcovi predpísané v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.). Predmetný zákon v žiadnom svojom ustanovení neukladá Sociálnej poisťovni lehotu, v ktorej je povinná penále predpísať.

9. Žalovaná navrhla, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú

sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

11. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

12. Z obsahu administratívneho spisu a výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Žilina, Oddiel: Sro, Vložka číslo: 10075/L kasačný súd zistil, že uznesením Okresného súdu Žilina, č. k. 2R/5/2014-128 zo dňa 29. 01. 2015, súd povolil reštrukturalizáciu dlžníka - sťažovateľa. Ďalším uznesením, č. k. 2R/5/2014-564 zo dňa 05.10.2015, súd potvrdil reštrukturalizačný plán dlžníka a ukončil reštrukturalizáciu. Nebolo sporné, že predmetné uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku číslo 2015/195 dňa 13. októbra 2015.

13. Rozhodnutím č. 700-1610593017-GC04/17 dňa 15. marca 2017 Sociálna poisťovňa, pobočka Žilina predpísala sťažovateľovi za obdobie január až november 2014 penále v sume 9082,13 € podľa § 178 ods. 1 písm. a), bod 9 zákona č. 461/2003 Z.z. a § 240, vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti, poistného do rezervného fondu sociálneho poistenia, vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň z omeškania odo dňa splatnosti poistného a povinných príspevkov, do dňa predchádzajúceho dňu zverejnenia uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu v Obchodnom vestníku.

14. Podľa § 143 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

15. Podľa § 240 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 147 v spojení s § 241 ods. 1 a 3 zákona č. 461/2003 Z.z., právo predpísať penále sa premlčí za 10 rokov odo dňa splatnosti poistného a právo vymáhať penále sa premlčí za 6 rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa poistné predpísalo.

17. Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 7/2005 Z.z.), ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká.

18. Podľa § 120 ods. 2 zákon č. 7/2005 Z.z., pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas

reštrukturalizačného konania, pracovnoprávne nároky, na ktoré nárok vznikol za obdobie kalendárneho mesiaca, v ktorom došlo k začatiu reštrukturalizačného konania, odmena správcu a nepeňažné pohľadávky sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou (ďalej len „prednostné pohľadávky“). Na prednostné pohľadávky nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania ani sa nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu, ibaže s tým ich veritelia súhlasia.

19. Podľa § 155 ods. 2 zákon č. 7/2005 Z.z., zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi, ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva vzťahujúce sa na majetok dlžníka; to platí rovnako aj pre podmienené pohľadávky, ktoré mali byť uplatnené prihláškou.

20. V danom prípade Krajský súd v Žiline správne konštatoval, že predpokladom prihlásenia pohľadávky do reštrukturalizačného konania podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z., je predovšetkým existencia pohľadávky.

21. Kasačný súd sa stotožňuje s právnym názorom prezentovaným správnym súdom, podľa ktorého, pohľadávka na penále nevzniká v dôsledku samotného nesplnenia si povinnosti riadne a včas odvieť poistné a príspevky, vzniká až právoplatnosťou rozhodnutia o predpísaní penále.

22. V danom prípade pohľadávka na penále z dôvodu omeškania sa s odvedením poistného a príspevkov za január 2014 až november 2014, v sume 9.082,13 €, vznikla až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia žalovanej, č. 38580-3/2017-BA zo dňa 16. októbra 2017, a to dňa 23. októbra 2017 a až od tohto dňa mohla byť ako existujúca pohľadávka uplatnená v prípadnom reštrukturalizačnom konaní. V prejednávanej veci uvedená pohľadávka z titulu penále v čase reštrukturalizácie dlžníka - sťažovateľa neexistovala, a preto na ňu nemohli pôsobiť účinky začatého reštrukturalizačného konania. Z tohto dôvodu nemohlo dôjsť ani k zániku danej pohľadávky podľa § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z.

23. Podľa nesporného vyjadrenia žalovanej a sťažovateľa v správnom konaní, pohľadávka žalovanej na poistnom za obdobie január až november 2014 v celkovej sume 41.905,70 €, bola prihlásená v reštrukturalizačnom konaní a v rámci reštrukturalizačného plánu nemal sťažovateľ odpustenú ani časť neuhradeného poistného alebo povinných príspevkov, t. j. nedošlo k zmene výšky istiny, z ktorej bolo vypočítané penále.

24. Orgán verejnej správy prvého stupňa vyrubil penále v zákonom určenej lehote, v súlade s § 147 v spojení s § 241 ods. 1 a 3 zákona č. 461/2003 Z.z., pričom mu nevznikla žiadna zákonná prekážka na vydanie dotknutého rozhodnutia po ukončení reštrukturalizačného konania. Výpočet výšky predpísaného penále sťažovateľ nerozporoval.

25. Na základe uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že Krajský súd v Žiline rozhodol v súlade so zákonom, na základe dostatočne zisteného skutkového stavu vec správne právne posúdil, riadne sa vysporiadal so žalobnými námietkami sťažovateľa, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

26. O náhrade trov kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 v spojení s ust. § 167 ods. 1 SSP tak, že neúspešnému sťažovateľovi nepriznal ich náhradu. Žalovaná nemá na náhradu trov kasačného konania zo zákona nárok.

27. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.